

Απεχί
ως Νάρ-
βας.

πολλοὶ φερατότεροι ἀσυγκοίτως ἀπόδους εἶχαν
υπάγει· τὴν σήμερον ὅμως ἀυξήσαν, καὶ ἐπλέ-
τισαν σχεδὸν ὡς τὸ πρότερον. Ἄυτη ἡ Πόλις ἀπέ-
χει τῆς Ρίγας 260. μίλια, καὶ 84. τῆς Πιζυπέ-
λειως, 60. τῆς πόλεως Ριῦιλ, 152. τῆς Βιμπέρ-
γυς, καὶ 450. πῦλος πάντων ἀπέχει τῆς Στοπόλμ.
τὸ πλάτος τῆς, ἥτοι ὕψος τῆς πόλεως εἶναι μοίραις
59. 8'. καὶ τὸ μήκος 46. 35'. λεπτά.

Εἰς τὸν τόπον, ὅπου εἶναι μεταξὺ τῆς Νάρβας
καὶ τῆς Ριῦιλ, καθὼς καὶ εἰς ὄλιω τῆς Λιβωνίας,
θρέφονται πλῆθος ἀγρια ζῶα, καὶ θηρία, μά-
λισα λύκοι καὶ Ἀρκῆδες, εἰς τόσον ὅπου οἱ ἐγκύ-
ριοι μὲ μεγάλας κόπυς καὶ φύλαξις διαυθεντού-
σι τὰ ζῶά τες, καὶ ἑαυτὸν τες ἀπὸ αὐτά.

Σαλμ.
Λαμπ.
Πόλις
Τορπά-
τον.

Τετὴ πόλις τῆς Ἐθονίας εἶναι τὸ Τορπάτον,
τὸ κοινῶς Δέρπτ, ἢ Δόρπτ, λεγόμενον. αὕτη εἶναι
ἡ πρωτεύουσα πόλις μιᾶς μικρᾶς ἐπαρχίας τῆς
αὐτῆς ὀνόματος εἰς τὴν Ἐθονίαν, κοινῶς λεγο-
μένης Παλατινάτον Δέρπτ. Ἄυτη ἡ πόλις προ-
τερον ἦτον φετειχισμένη μὲ τειχόκασρα σιρια,
μὲ πύργους, καὶ μὲ ἓνα ὄχυρόν Κασέλιον. ἀλλ'
εἰς τὸς 1704. ὑποτάξαντες αὐτῷ οἱ Ρῦσοι, διὰ
προσαγῆς τῆς μεγάλης Πέξυς, ἐκατεδάρισαν ὅλα
τὰ τειχόκασρα, καὶ ὄχυρώματα. εἰσκιτα αὐ-
τὴ τοποθετημένη πλησίον τῆς ποταμῆς Ἐμπέκ μετα-
ξὺ εἰς δύο λίμνας, Βορζέρο δηλαδὴ καὶ Πέπους,
ἢ Πείπυς.

Πρότερον εἶχε καὶ καθέδραν Ἐπισκόπου, ὑπο-
κειμένη εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ρίγας. Εἰς

Φημος εἰς τὰ πλῆσιώτατον ἐμπόριον, ὅπερ κά-
 μινισιν ἐκεῖ οἱ Ἑγγλέζοι, οἱ Οὐμανδέζοι, καὶ
 ἄλλα γυνὴ μετὰ τὴν ἐμπορίαν. Ἡ τοποθεσία τῆς
 εἶναι εἰς μίαν ἀραιοτάτην καὶ εὐρύχωρον πεδιάδα,
 οἰκοδομημένη πλησίον τοῦ ποταμοῦ Δαίνα, ἢ Δα-
 να, ποταμὸς μέγας καὶ πλῆθος, ὁ ἀποῖας ἀφ' ἑ-
 ποτίζει καὶ ἀφ' ἐκκεκλάνει τὴν πόλιν ταύτην, εἰς
 ὅσων μίλια διάστημα κάτω τῆς Ρίγας, ἐμβαίνει
 εἰς τὴν Βαλτικὴν Θάλασσαν εἰς τὸν Κόλπον λε-
 γόμενον τῆς Ρίγας. καὶ ἐκεῖ εἶναι οἰκοδομημένη
 εἰς ἀδυνατὸν φρέιον, καὶ ὄχυρον κάστρον λεγόμε-
 νου Δυναμῆνδα, τὸ ὁποῖον φυλάττει τὸ ἀπέ-
 ρασμα τῶν καραβίων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῆς Βαλτι-
 κῆς Θάλασσαν διὰ τοῦ ποταμοῦ Δαίνα εἶναι δια-
 ρισμὸς διὰ τῆς Ρίγας. εἶναι περικειχισμέ-
 νη ἡ Ρίγα μετὰ ὄχυρα τεῖχόκαστρα, ἡ ἀκρόπολις ἡ-
 ποὶ τὸ φρέιον τῆς εἶναι πολλὰ ἰσχυρὸν, δυνατω-
 μένον μετὰ τέσσαρας πύργους, καὶ μετὰ ἑξαπλάσιον τεῖ-
 χόκαστρον, καὶ χανδάκια.

Κασέ-
 λιν Δα-
 ναμῆνδα

Λιμένας
 τῆς Ἀρσε-
 νας τῆς
 Ρίγας.

Αὕτη ἡ πόλις ἔχει ἓνα ὀψιθεϊότατον λιμέ-
 να. εἰς τὸν ὁποῖον ξεχειμάζει ἓνα μέρος ἀπὸ
 τῆς ναυτικῆς Βασιλικῆς Ἀρμάδας τῆς Ρωσσίας,
 ἔχει παρομοίως καὶ ἓνα ἀρμόδιον Ἀρσενῆν, ἡ-
 ποὶ Ἀρσενάλιον, ἐκεῖ ὅπερ οἰκοδομησὶ τὰ καρά-
 βια, καὶ τὰ χρειάζόμενα τῆς Ἀρμάδας. Ἡ Ρίγα
 ἐνεργεῖ τόσας πραγματείας, ὥστε ὅπερ σχεδὸν φαί-
 νονται περισσότερα ἐργασήρια παρά ὅσαίτις εἰς
 αὐτὴν. κατεβαίνουσι τὸν καθεστὸν χρόνον εἰς αὐτὴν
 ἕως χίλιες βάρκες ἡποὶ πλεῖον διατρεφόμε-
 νων

Ρ' ΟΥ Σ Σ Ι' Α Σ . Κ Ε Φ . Β' . 101

μῶν ἀπὸ τῆς Μοσχοβίαν, φορτωμένα μὲ γυ-
 ναικῆ ἀπὸ κάθε λογῆς. μὲ δέρματα ἦτοι πι-
 τζία, Κηρία, μὲ Δινάρια, Κανάβια, Κατάρτια,
 Κατράμιον, Ρ'ιτζίνου (ἀναγκαῖα δὲ τὴν καρά-
 βια) μὲ σάκτου κοσκινισμένον, ἡ ὁποία γί-
 νεται ἀπὸ πέλκας καὶ ἐλάτια, καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς
 τὸ νὰ κατασκευάζῃσι τὸ γυαλίον, καὶ τὸ σαπέ-
 νιον. ὅλας αὐτὰς τὰς πραγματείας τὰς δημοι-
 ράζουσιν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην οἱ Πραγματευ-
 ταί, ὅπερ ἔρχονται καὶ τὰς συκαύουσιν ἐδῶ. καὶ
 εἰς ἑκάστην καράβια πραγματευτάρικα ἢ καθ' ἑκα-
 στον χρόνον φορτώνουσιν εἰς τὴν Ρ'ίγαν, τόσον ἀπὸ
 τὰ ρηθούτα πράγματα, ὅσον μάλιστα τὰ σιτάρια,
 εἰς τὰ ὁποῖα ἑξαιρέτως γίνεται μεγαλωτάτη πραγ-
 ματεία ἀπὸ τῆς Οὐλανδέζια καὶ ἄλλης.

Πραγ-
 ματείας
 τῆς Ρ'ί-
 γας.

Καὶ μὲ ὅλον ὅπερ ἡ Ρ'ίγα εἶναι πολυανθρα-
 ποτάτη, γινάσκειται δηλαδὴ καὶ ἀπὸ ἐντοπίης καὶ ξέ-
 νης διὰ τῆς πραγματείας, διρίσκειται ὁμως πάν-
 τοτινὰ, εἰς μεγάλην διδωσίαν εἰς ὅλα τὰ πρὸς
 ζωοφίαν ἀναγκαῖα. ἰδὲ τὰ συστατικὰ προτε-
 ρήματα μιᾶς πολιτείας διὰ νὰ ἐλκύσῃ ἢ λαὸν
 νὰ τὴν κατοικήσῃ, πραγματεία δηλαδὴ καὶ
 διδωσία, αἱ δύο μεγαλήτεραι εὐτυχίαι μιᾶς
 πόλεως.

Διαλαμβάνουσιν τινὲς μὲν Ἱστορίαι ταύτης, ὅτι
 εἰς τὴν 1196. οἰκοδόμησον αὐτὴν Ἀλβέρτος ὁ
 τρίτος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Διβωνίας. ἄλλαι δὲ
 λέγουσιν, ὅτι ἐκτίσθη ὑπὸ τῷ Βερτάλδῳ τῷ Η'-
 γουμένῳ ἐκ τῆς Λόχου εἰς τὴν 1186. ἀλλ' ὅπως

Τὴν οἰ-
 κοδόμη-
 σε τὴν
 Ρ'ίγαν.

δήποτε ἔχει, εἰς τὴν 1215. ἔγινε καθέδρα Ἀρ-
 χιεπισκόπου, καὶ μετὰ τὴν ναὶ κυριότητα ἐκείνης τῆς
 πόλεως ἢ Ἀἰρισίς τῆς Λαθηροκαλαβίνων, ὁ Ἀρ-
 χιεπίσκοπος τῆς Ρόδου εἶχε μεγάλην ἐξουσίαν τό-
 σον εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικόν, ὅσον καὶ εἰς τὸ Πολι-
 τικόν. ὅμως εἰς τὴν 1566. κυριότητα ἢ ἀνω-
 ρηθεῖσα Ἀἰρισίς ὅλην σχεδὸν τὴν πολιτείαν,
 ἔγινε Ἀρχιεπίσκοπος, ἦτοι ὑπερῆτης τῷ Εὐαγ-
 γέλιῳ (ὡς αὐτοὶ λέγουσιν) ἕνας λαϊκὸς Λα-
 θηραῖος. καὶ ἀπὸ τότε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀκολουθεῖ
 ἡ ἰδία τάξις, καὶ σωθήθεια. καὶ ὅσοι ἀπὸ τῆς
 Ἐκκλησιαστικῆς δυνάμειος εἰδέχθησαν τὸν Λαθηρανισ-
 μόν, εἰδιώχθησαν ἀπ' ἐκείνου καὶ τὰ Ἐκκλησια-
 στικὰ εἰσοδήματα καὶ τὰ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τὰ
 ἐκληρονόμησαν οἱ Λαθηρανοὶ, καὶ τὰ ἄρῃσαν καὶ
 ἀποδοχίω εἰς τὴν μεταρρυθμίαν αὐτῆς.

Λαμψ. Εἰς τὴν 1627. Γεταῦος Ἀδόλφος ὁ Βασιλεὺς
 τῆς Σουηδίας ὑπέταξε τὴν Ρόδον μετὰ τὴν πύρρον
 αὐτῆς ὄρατον εἰς τὸν Βασιλεῖα τῆς Πολωνίας.
 Σαλμ. ἀλλ' εἰς τὴν 1710. ὁ μέγας Πέτρος παλιορκί-
 στας αὐτῶν, εἰς ἀρκετὸν διάστημα καιρῶν, ἀφ' ὧν
 ἔρριψεν ὀκτὼ χιλιάδας Μπόμπαις μέσα, τὴν
 ὑπέταξε ὅταν ἐκαταβέβησαν ἐκ τῆς Σφίτζης
 καὶ εἰς τὴν Πυλτάβαν. εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τὸ
 θανατικὸν ἔκαμε μέγαν ἀφανισμόν, ὥστε ὅπου
 ἐπέθανον ἕως ἐξῆντα χιλιάδες λαὸς ἐγκαίτοι-
 κοι. ἀλλὰ διὰ τὴν παρηγορήσῃ ὁ Πέτρος ἐκεί-
 νος, ὅπου ἀπόμειναν, τὴν ἐχάρισε πολλὰ ἀγα-
 νόμια, καὶ τὴν ἐκύρωσεν ὅσα παλαιότερα εἶχαν

ἔχων.

ἔχοντας μεγάλην προθυμίαν νὰ αὐξήσῃ τὴς ἐγκατοίκους καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς πόλεως ταύτης, καθὼς ἔγινεν εἰς τὸ ἐξῆς ἕως εἰς τὴν σήμερον, ὅπῃ ἐβεβαιώθη ὑπὸ τῆς ἐξουσίας τῆς Ρ'ουσίας.

Τὸ δικαισμένον εἰσόδημα τῆς χρίσεως τῆ βασιλικῆς, ὅπῃ πληρῶναι ἡ ἐπαρχία τῆς Ρ'ίγας συμποσῆται ἕως 83039. Ρ'ύμπλια, ἔξω ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα, ὅπῃ δίδουσιν αἱ πραγματεῖαι τῆς κυβερνίας δηλαδὴ καὶ ἄλλα παρόμοια. Ἡ Ρ'ίγα λοιπὸν ἀπέχει τῆς Πετρουπόλεως λέγαις 85. ἕτοι μίλια 344. τῆ δὲ Στοκόλμης καθέδρας τῆς Σφριτζίας λέγαις 78. ἕτοι μίλ. 312. καὶ τὸ μὲν βόρειον αὐτῆς πλάτος εἶναι μοίρ. 56, 53'. τὸ δὲ μήκος μοίρ. 42.

Σαλμ.

Ἀπέχει
ἄλλων
πόλεων

Καθὼς ὅπῃ ἡ Λιβωνία ἐστάθη ὑποκειμένη εἰς τὴν ἐξουσίαν ἁφ' ἑαυτῶν τ' ὑπερβορείων, τὴν ὑπόταξιν δηλαδὴ οἱ Γερμανοὶ, ἦτοι οἱ Καβαλλίροι τῆς Τότονικῆς τῆς γῆς, ἔπειτα οἱ Δανοὶ, ἦτοι Δανιμαρκίτζοι, οἱ Πολῶνοι, ἦτοι Λίχοι, οἱ Σφίτζοι, καὶ τέλος πάντων οἱ Ρ'ουσοὶ. καὶ τὰς ἄλλοπαλλήλους μεταβολὰς, ὅπῃ ἔλαβον, ἔπειτα οἱ ἐγκατοικοὶ αὐτῆς ὡς ἐπαρχίας εἶναι μία συνάξις ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ ἄνω ρηθῆντα γῆν. ἔθεν καὶ τὰ ἦθῃ καὶ ἡ διάλεκτος εἶναι τὰ αὐτὰ μὲν αὐτὰ τὰ γῆν ἀγκυρα καὶ οἱ Γερμανοὶ ὅπως σφαιρότεροι τῷ πλήθει ἀπὸ τῆς ἄλλης γῆς, ἐκοινολόγησαν καὶ τὰ ἦθῃ καὶ τὴν διάλεκτον τὴς εἰς ἄλλω τῆν Λιβωνίαν. ὅθεν ἡ

Ἡ ἦθῃ καὶ
διάλεκτος
τῆς
Λιβωνίας.

πλέον κοινή διάλεκτος, ὅπερ τὴν σήμερον πολιτεύεται εἰς τὴν Λιβωνίαν εἶναι περὶ πλεονέκτον ἀπὸ τῆς ἄλλης ἢ Γερμανικῆς. ὅλοι οἱ ἐγκατοικοὶ τῆς Λιβωνίας κατὰ τὴν θρησκείαν εἶναι Λυθρανοὶ καὶ εἰς τὰς πολιτείας καὶ εἰς τὰ χωρία διέσκοπται εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις, ὡς ἂν εἰς τὴν Ρίγαν, Ρεύελ, καὶ Νάρβαν, καὶ μικροὶ Καλβινισαί. οἱ Ρῆσσοι ὅμως, ὅπερ ἐκατοίκησαν εἰς ταύτας τὰς πόλεις εἶναι ὅλοι Ὀρθόδοξοι τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔχον τὰς Ἐκκλησίας αὐτῶν εἰς τὴν Ρίγαν.

Κερπο
φορία -
Λιβωνί-
νίας.

Δεν εἶναι ἐπαρχία, ὅπερ νὰ καρποφορεῖ σι-
τάκια τόσο καλά καὶ πλεσιοπάροχα ὡς ἡ Λι-
βωνία, τὰ ὅποια φέρει μέγα κέρδος εἰς τὰς
ἐντοπίας. διότι ἔρχονται ἀπὸ ἁφόρους τόπους καὶ
τὰ ἀγοράζουσιν, οἱ τῆς Οὐλάνδας δηλαδὴ Πραγ-
ματῶνται, τῆς Πρωσίας, τῆς Σφειζίας, καὶ ἄλ-
λοι τῆς Γερμανίας, φέροντες ἄλλας πραγματείας
ἀπὸ τῶν τόπων αὐτῶν, ὅσαι χρησιμεύουσιν εἰς τὸν
τόπον, καὶ ἄλλας τὰς μεταφέρουσιν εἰς τὴν Ρῆσσίαν
καὶ Πολωνίαν.

Οἱ ἐγχώριοι σχεδὸν εἶναι σκλάβοι, κα-
θὼς ἦσαν καὶ ὑπὸ τὴν ὀξυσίαν τῆς Σφείζων,
ἀλλ' εἰς τὰς ἀγροὺς καὶ Ἄρχοντας τῶν τόπων ὁ μέ-
γας Πέτρος, καὶ οἱ διάδοχοί τε ἐχάρισαν πολ-
λὰ προνόμια, καὶ τὰς ἐπέστρεψαν ὅσα ὑποσα-
τικά οἱ Σφείτσοι τὰς εἶχαν ὑσερήση, μετὰ σκε-
πὸν δὲ νὰ τὰς ἔχη ἐμπιστομένους ὑπηκόους.
πολλάκις ἢ διάφορος θρησκεία ἢ μῖσος ἀ-
να-

Ρ' ΟΥΣ ΣΙ' ΑΣ: ΚΕΦ' Β'. 105
ναμπαξὺ πῆς τῆς ὑπηκόους καὶ Ἡγεμόνας ἄλλης
Φρησκειίας.

Ἡ Θάλασσα τῆς Λιβωνίας, καὶ λίμναις καὶ
οἱ ποταμοὶ, ὅπερ φθικυκλώνεται καὶ ποτίζουσι
ταύτω, εἶναι ὀπικειότατοι διὰ τὴν ὀκολίαν
εἰς τὸ να' ὀξαπλώουσι τὰς ἀπραγματοίας τῆς
Ρ'ουσίας καὶ εἰς τὰ ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης.
ὄντας βίβαιον, ὅτι μὲ τὸν καιρὸν, εἶπε κά-
ποιος φθικητής, θέλει αὐξήσει ἀσυκοίτως
τὸ ἐμπόριον τῆς Ρ'ίγας καὶ τῶ Ρ'ιῦελ, πολμῶ
εἶπεν ὀχεδὸν εἰς σύγκρισιν τῆς Πεξ'απούλεως,
καθὼς τῇ ἀληθεία φαίνεται τὴν σῆμερον, ὀ-
περ ἡ Ρ'ίγα καὶ τὸ Ρ'ιῦελ ἔγιναν τὸ κέντρον τῆ
ἐμπορίας τῆς ὀλης Ρ'ουσίας. καὶ ταῦτα μὲν φθικ' ἡ
τῆς Λιβωνίας.

**Νησία τῆς Λιβωνίας ὑπὸ τὴν ὀξυσίαν
τῆς Ρ'ουσίας.**

Τὸ Νησίον Οἴσειλ, ἢ γου Οἴσιλία, ὀρί-
σκεται εἰς τὴν Βαλτικὴν Θάλασσαν ἀν-
τικρὺς εἰς τὴν Λιβωνίαν, συμμὰ εἰς τὸν Κόλ-
πον τῆς Ρ'ίγας, καὶ αὐτὸ ὑπὸ τὴν ὀξυσίαν τῆς
Ρ'ουσίας. τὸ μᾶκρος τῶ Νησίε εἶναι ἔως ἑκα-
τὸν δέκα μίλια. καὶ τὸ πλάτος τε ἔως εἰκοσι-
τέσσαρα. ἡ ἀρωτόεσσα πόλις τῆς τῶ Νησίου
λέγεται Ἀρνεσβῆργον. εἶναι καὶ μία ἄλλη πο-
λιτεία λεγομένη Σοννεβῆργον, πόλις περπνὴ καὶ
χαροποιὰ μὲ ἕνα καλὸν κάστρον διὰ φρέριον,
καὶ

καὶ τὸ μὲν βόρειον αὐτῆ πλάτος εἶναι ἀπὸ πρὸς 57,48'. μοίρας, ἕως εἰς πρὸς 58,38'. τὸ δὲ ἰσημερινὸν μῆκος ἀπὸ τὸν πρῶτον Μεσημβρινὸν εἶναι ἀπὸ πρὸς μοίρας 39. ἕως εἰς πρὸς μοίρας 40, καὶ 54'. λεπτά.

Δάγω ἴσθμω Δάγωα, τὸ δάπερον Νησίον εἰς τῇ Βαλτικῇ Θάλασσῃ, κείμενον πρὸς τὰ βόρεια μέρη τῆ ἀνατολῆς Νησίῃ, μεταξὺ τῆ Κόλφου πρὸς Ρίγας καὶ πρὸς Φινλανδίας, ἔχει σχῆμα ἑξωνοειδές. τὸ μῆκος τε εἶναι ἕως 72. μίλια. τὸ δὲ πλάτος τε ἕως 48. ὁ τόπος τῆ εἶναι πολλὰ καρπύφορος, καὶ πλουσιοπαροχὴ ἀπὸ πυλίας καὶ κωήγιον. ἡ πρωτεύουσα εἰς τῆτο Καμπούλις λέγεται Πάδου. μετὰ ἓνα χαλεπὸν λιγόμενον Δάχου, καὶ μετὰ ἓνα μικρὸν λιμένα. πρὸς τὸ Δυτικὸν μέρος τῆ Νησίῃ δεῖσκειται ἓνας ὑψηλότατος πύργος λεγόμενος Δαγιόρτ, τὸν ὁποῖον ἐκατασκεύασεν ἡ Γερμανία πρὸς πόλειος Ρίβελ, ὅπως νὰ χρησιμώη διάσημιον εἰς τὰ καρέβια, ὅπως ἔρχονται εἰς ἐκεῖνον τὸν λιμένα. καὶ τὸ μὲν βόρειον αὐτῆ πλάτος εἶναι μοιρῶν 39. τὸ δὲ μῆκος τε μοιρ. 40.

